

Posudek vedoucího bakalářské práce Ondřeje Čecha
Akce v díle Zorky Ságlové
UK FHS, Praha 2007,
71 stran textu, 6 stran záznamu rozhovorů
s Alenou Dokonalovou a Věrou Jirousovou v příloze
12 ilustrativních obrázků v textu, 51 obrázků v příloze.

Téma práce si vybral student sám. Původně se chtěl věnovat akčnímu umění Zorky Ságlové jako celku, jako jedné z dílčích tvůrčích aktivit jejího značně strukturovaného díla. Nakonec jsme se dohodli, z důvodů zúžení záběru a tím i vytvoření si možnosti stanovit si konkrétnější úkol, soustředit se na téma a prvek pohybu, který se v poloze Ságlové akční tvorby samozřejmě výrazně projevuje jako jeden z důležitých nástrojů, který však můžeme sledovat i prakticky ve všech dalších oblastech tvorby Z. Ságlové.

V teoretické části práce se Ondřej Čech zabývá vymezením a vývojem akčního umění, definováním základních pojmů, variacemi konceptuálního umění 60. a 70. let 20. století a na konkrétních příkladech přibližuje i tvorbu umělců, kteří se v této oblasti pohybovali jak v zahraničí, tak v našem prostředí. Neopomíná seskupení Fluxus a tvorbu jednoho z výrazných představitelů české umělecké scény té doby, Milana Knížáka, který, jako jediný z umělců přicházejících z českého prostředí, byl schopen se etablovat i v širším mezinárodním kontextu.

Následuje kapitola věnovaná Zorce Ságlové a chronologicky řazeným etapám její tvorby. Zde se O. Čech věnuje jejím happeningům, malbám a kresbám, ve kterých významnou roli hraje figura králíka (a jeho silná symbolika). Motiv králíka je v díle Ságlové velmi důležitý, objevuje se nejen v malbě a kresbě (konkrétně v razítkové kresbě), ale následně i v tkaných obrazech a sběrných fotodokumentacích. Jak v těchto dílech, tak i v dalších cyklech, které toto konkrétní téma či motiv opouštějí, (např. malby na damašku, cyklus Pavlov, práce s nalezenými předměty) nebo se k němu znovu vrací (např. fotografický cyklus Hrdina civilizátor), lze sledovat velmi silnou linii, která prochází všemi segmenty tvorby Z. Ságlové, je to linie pohybu. Pohyb zřetelný, zastavený a zastavovaný i pohyb latentní, který se v druhém plánu čtení konkrétních děl, jako velmi silný moment objevuje v tkaných dílech typu figury králíka či králíků vetkávaných barevnou vlnou do kovové mřížky dvířek králíkárny. V kapitole 4. se student soustředí na konkrétní akce Ságlové v 60. a 70. letech 20. století, kterými jsou především „*Házení míčů do průhonického rybníku Bořín*“, „*Seno – sláma*“, „*Pocita Gustavu Obermannovi*“ a dalším, které představují v díle umělkyně velmi důležitou tvůrčí etapu. Téma či prvky pohybu průběžně sleduje student ve všech segmentech díla Zorky Ságlové a hledá styčné linie a plochy, které dílo umělkyně propojují do logicky, byť často nepřiliš vědomě, budovaného celku. V závěrečném shrnutí se student znovu vrací k charakteristice pohybu jako k prvku objevujícímu se ve všech polohách tvorby Z. Ságlové, včetně spolupůsobení vybraných materiálů a jejich vzájemných kombinací. Následující podkapitoly Ondřej Čech věnuje obsahové stránce vybraných děl a v krátkosti i otázce ženskosti tvorby Zorky Ságlové.

Práce vznikala velmi těžce a zdlouhavě, do stávající podoby se jí podařilo sestavit až úplně v závěru mimořádného termínu, který byl stanoven pro její odevzdání. Student postupně shromáždil množství textů různé povahy, ze kterých nekriticky kompiloval celek, který však v důsledku nepostrádá strukturální logiku. Nestihl tyto zdroje rozřadit podle přístupu a významu pro své téma a také nezískal patřičný odstup, ve kterém by dozrály jeho vlastní úvahy. Přesto podle mého mínění práce Ondřeje Čecha splňuje kriteria bakalářské eseje a péče věnovaná její formální úpravě a textové i obrazové příloze svědčí o studentově zájmu o toto téma. Obrazová příloha je dobře koncipována, neschází název díla, jeho rozměry, vrocení a technika. Práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k úsilí, které ji student nakonec věnoval i s přihlédnutím k její celkové přehlednosti ji hodnotím v rozsahu 2 – 3.

Jaroslav J. Alt
V Trstěnici dne 1. 9. 2009